

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoowski

Nr. 61

Poznań, wtorek dnia 9 lutego 1932

Rok XXVII

Spadek akcji Banku Polskiego

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) W poniedziałek akcje Banku Polskiego notowane były 99.

Wogóle okazują one tendencję zniżkową, jakkolwiek jest to przed Walnem Zgromadzeniem, mającym uchwalić 12 proc. dywidendy. (w)

Nowe dopłaty do znaczków pocztowych

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) Na mocy rozporządzenia min. poczt ponownie pojawiły się w sprzedaży znaczki pocztowe z napisem „na oświatę 5 gr”. Wartość przesyłkowa tych znaczków jest o 5 gr niższa od ceny nominalnej.

Nikt nie może być zmuszony do kupowania tych znaczków. (w)

Sytuacja strajkowa na Górnym Śląsku

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) Wiadomości, nadchodzące z Zagłębia węglowego, stwierdzają, że większość kopalni wypowiedziała się przeciw strajkowi. Zespół Pracy ustosunkowuje się wobec strajku negatywnie.

Ponieważ socjalistyczny Związek górniczy uzależnia swą decyzję od stanowiska Zespołu Pracy, należy przypuszczać, że do strajku nie dojdzie. (w)

Echa zajęć wileńskich

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) Sąd dyscyplinarny uniwersytetu wileńskiego po rozpatrzeniu sprawy prezesów kilku organizacji akademickich, którzy w czasie znanych zajęć listopadowych podpisali odezwę akademicką, udzielił im nagany dziekańskiej. (w)

Z uniwersytetu warszawskiego

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) Rektor uniwersytetu warszawskiego zażądał od Nacz. Komitetu Akademickiego przedstawienia 15 egzemplarzy statutu Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej.

Pozostaje to w łączności z akcją o legalizację statutu tego Związku. (w)

O stanowisko prezydenta Rzeszy

Berlin, 8. 2. (Tel. wł.) Sprawa wyboru prezydenta Rzeszy wysuwa się w Berlinie po chwilowym przyciszeniu, za którym jednak toczyły się gorączkowe rokowania i rozmowy, znowu na plan pierwszy. Sytuacja jest jednak ciągle niewyjaśniona, a to zwłaszcza dlatego, że opozycja narodowa, a w tem również i związki wojskowe Stahlhelmu i Kyffhäuserbundu ciągle jeszcze wyczekują. Wogóle walka w tej sprawie toczy się na przetrzymanie przeciwnika. Jednak długo już ciągnąć się nie będzie mogła. Jak się zdaje, nie ustają usiłowania przekonania Hindenburga, aby zgodził się być kandydatem prawicy. (D)

Zamknięcie linii kolejowej

Pila, 8. 2. (PAT.) Na linii kolejowej Trzciel — Bürrlettel, zbudowanej celem połączenia miasteczka granicznego Trzciel z kolejami Rzeszy, ruch osobowy zamknięto wskutek braku pasażerów. Linja ta została zbudowana celem naprawienia „krzywdy”, wyrażonej przeciągnięciem granicy z Polską, a zamknięcie jej rzuca charakterystyczne światło na „konieczność” jej budowy.

Dyskusja budżetowa zbliża się ku końcowi

Obrady nad budżetem min. spr. wewn. — Mowa ministra Pierackiego — Pos. Czetwertyński poddał ostrej krytyce stosunki, panujące w rolnictwie

Warszawa, 9. 2. (Tel. wł.) Prace Sejmu nad budżetem mają się ku końcowi, a to wskutek wyczerpywania się kontyngentu opozycji. Tak np. Klubowi Narodowemu pozostało zaledwie pół godz., ludowcom i socjalistom półtorej godziny, Ch. D., N. P. R. i Ukraińcom po godzinie, a B. B. nie zabierze głosu, o ile nie zajdzie potrzeba.

Posiedzenie poniedziałkowe rozpoczęło się debatą nad budżetem min. spr. wewn., przyczem pos. Duch dowodził, że idee, które Piłsudski nazwał aberacjami myślowymi, zaciążyły nad pracami komisji dla usprawnienia administracji. Bardzo ostro krytykował on podział terytorjalny państwa, występował w obronie utrzymania województw małopolskich i domagał się zespolenia Śląska z woj. krakowskim i kieleckim.

Pos. Polakiewicz usiłował udowodnić, że B. B. jest organizacją samodzielną, nie jest partją i że administracja jej nie służy, ale przyznał, że B. B., ofiarując pomoc administracji, ma prawo być inaczej przez nią traktowana.

Rusin z B. B., pos. Pęwny, wystąpił przeciw ruchowi unijnemu, idącemu ze Lwowa, który nabiera cech antypaństwowych i szkodzi Kościołowi i Rzeczypospolitej.

Przeciwko obrządkowi wschodniemu występował również bardzo ostro pos. Staniewicz, b. minister.

Min. Pieracki, replikując na rozmaite przemówienia, poruszył szereg spraw, a m. in. dotknął kar administracyjnych. W r. 1929/30 wpłynęło z kar administracyjnych 5.100 tys. (był to okres wyborczy), w r. 1930/31 — 3.672 tys., a w ciągu 11 miesięcy r. b. — 1.541 tys. Konfiskat było 2100, z tego 177 sądy uchylili. Następnie obszerny ustęp poświęcił przemówieniu p. Lewickiego, a zwłaszcza Berezowskiego. Oświadczył on, że dążąc do współzycia w Małopolsce wschodniej, rząd porozumie się z ludnością ponad głowami przywódców ukraińskich. Przeciwstawia się teorii p. Berezowskiego, że Polacy powinni mieć specjalne przywileje prawne. Rząd takiej polityki nie uważa za potrzebną. Polacy posiadają w państwie największy przywilej, przywilej większości. Rząd troszczy się o Polaków w Małopolsce wschodniej nie mniej, niż o ludność ukraińską, ale musi się przeciwstawić tworzeniu z placówek pracy społecznej ośrodków wojujących nacjonalizmów.

Następnie przedyskutowano budżet prezydium Rady ministrów i rozpoczęto debatę nad budżetem min. rolnictwa, przy którym bardzo ostrą i wyczerpującą mowę wygłosił pos. Czetwertyński. (w)

Zacięte walki pod Szanghajem

Bohaterska obrona Chińczyków

Szanghaj, 8. 2. (PAT.) Po dniu spokoju, wieczorem rozpoczęła się gwałtowna strzelanina, która trwała kilka godzin, przyczem walki przesunęły się w kierunku północno-wschodnim od dworca Sza-Pei, co zdaje się wskazywać, że Chińczycy wypierają Japończyków.

Londyn, 8. 2. (Tel. wł.) Punkt ciężkości walk przeniósł się obecnie na forty, leżące przed dzielnicą chińską Szapei w Wusung, które Japończycy za wszelką cenę starają się opanować. Zacięta i bohaterska obrona Chińczyków, nie pozbawiona niejednokrotnie nawet sukcesów, nie pozwala jednak Japończykom na zbliżenie się do nich. Jedyne sukcesy, jaki

wojska japońskie odniosły, jest to, że zmusiły one do ewakuacji mieszkańców oraz opróżniły szereg gmachów naukowych i publicznych.

M. in. opróżniono w ciągu dnia dziesięć uniwersytet chiński Tung-Czin, którego profesorów, przeważnie Niemców, pod osłoną wojsk chińskich przewieziono do Szanghaju.

Tokio, 8. 2. (PAT.) Ag. Reutersa dowiaduje się, że rada ministrów postanowiła przeznaczyć 40 milj. jen. (t. j. około 150 milj. zł) na wydatki wojskowe i morskie w Szanghaju do końca roku budżetowego, t. j. do dn. 30 marca.

Omawiane sumy mają być uzyskane w drodze wypuszczenia bonów.

Z konferencji rozbrojeniowej

Rozmowy Brüninga z delegatami Anglii, Francji i Włoch — Sprawozdanie konsulatów zagranicznych z Szanghaju o zatargu chińsko-japońskim

Genewa, 8. 2. (Tel. wł.) W ciągu poniedziałku odbyło się tu szereg konferencji pomiędzy poszczególnymi delegacjami względnie ich kierownikami. Po południu Brüning odbył rozmowę z angielskim sekretarzem stanu Simonem, trwającą przeszło godzinę, oraz półgodzinne rozmowy z Tardieu i Grandim. Dalszy ciąg konferencji i kontaktów osobistego pomiędzy poszczególnymi politykami będzie miał miejsce w ciągu wieczora w czasie obiadu, wydane go przez delegację niemiecką.

W środę kanclerz niemiecki przyjmie prasę zagraniczną.

Również we środę oczekiwany jest tutaj litewski minister spraw zagranicznych Zaunius, po którego przybyciu ustalony zostanie prawdopodobnie termin nadzwyczajnego posiedzenia Rady

Ligi celem zajęcia stanowiska w sprawie ostatnich zajęć w Kłajpedzie.

Genewa, 8. 2. (Tel. wł.) Nadeszło tu sprawozdanie konsulatów zagranicznych z Szanghaju w sprawie zatargu chińsko-japońskiego.

Sprawozdanie to bardzo obszernie omawia powstanie zatargu wschodniego i jego wypadki oraz krwawe walki od początku aż do czasu sformułowania sprawozdania ze specjalnym uwzględnieniem szczegółowego opisu krwawych utarczek oraz wybrków antyjapońskich i przedewszystkiem propagandy antyjapońskiej, uważanej za jedną z najgłośniejszych przyczyn powstania obecnego zatargu na wschodzie.

Sprawozdanie powyższe przedstawione zostanie na jednym z przyszłych

zebrań Rady Ligi Narodów, mającej się zająć ponownie sprawą obecnej nieoficjalnej wojny chińsko-japońskiej. Posiedzenie dla omówienia tego sprawozdania nie zostało jeszcze ustalone.

Czy jesteś już członkiem T. C. L.? Jeśli nie, zapisz się zaraz w biurze T. C. L. przy ul. św. Marcina 37 albo w redakcji pisma naszego!

Miasto na dnie morza

Jak filmowano pod wodą krymską „Atlantyde”?

(Od własnego korespondenta).

Moskwa, w lutym.

W najbliższych dniach w Moskwie wyświetlany będzie film, mający wielkie znaczenie naukowe, a który równocześnie z wielkim zainteresowaniem oglądany będzie przez szeroką publiczność kinową.

Film nazwany został „Miasto na dnie morza”. Treścią swą podobny jest do filmów fantastycznych, chociaż, zdaje się, nie przedstawia nic nadzwyczajnego. Nietylko niema w nim momentu fantastycznego, lecz, przeciwnie, nawet jest on raczej dziełem dokumentarnym.

Ciekawa jest historia powstania tego filmu. Archeolog profesor Gryniwicz prowadził w ostatnich dziesięciu latach prace wykopaliskowe w zachodniej części Krymu. W roku 1927 dowiedział się, że strażnik latarni chersońskiej w pobliżu Sewastopola często w czasie ciszy morskiej widzi na dnie morza w pobliżu brzegu jakieś ciemne plamy, tworzące niby podkwoje. Uczony wpadł na myśl, że są to zapewne ruiny starożytnego Chersonesu, o którego istnieniu historycy wiedzieli, ale którego śladów nikomu dotychczas nie udało się znaleźć.

Dowiedziawszy się o odkryciu latarnika, profesor natychmiast w lecie 1927 r. wyprawił się na morze i szukał zaginionego mostu przy pomocy rury metalowej z reflektorem. Przy pięknej pogodzie potrafił odróżnić na dnie morskim przy pomocy tego reflektora szczątki murów. Przyrząd był jednak tak niedoskonały, że nie wystarczał do dokonania poważniejszych odkryć. Profesor mógł jedynie stwierdzić, że pod wodą znajdują się ruiny.

W roku 1930 instytut archeologiczny zorganizował wielką wyprawę naukową dla zbadania tych ruin. Członkami ekspedycji, oprócz uczonych, byli również doświadczeni nurkowie. O pracy ich moskiewskie pismo „Mołodaja Gwardja” zamieściło ciekawy artykuł:

Jeden z nurków w czasie wyprawy prowadził dziennik. Są to notatki bardzo ciekawe i dlatego nie od rzeczy będzie przytoczyć niektóre urywki.

„Dnia 16 lipca, godz. 7 rano. Zanurzyłem się do głębokości 10 m i przebywałem pod wodą godzinę. Poruszałem się w kierunku zachodnim. Nic nie odkryłem.”

„Tegoż dnia, 3-cia popołudniu. Około pół godziny chodziłem po dnie morskim w różnych kierunkach. Napotkałem coś, co było podobne do okrągłej wieży o wielkiej średnicy, której ściany miały około 2 metrów wysokości. Idąc dalej, ujrzałem dwie prostopadłe ściany, zbudowane z łupku krzemienego. Jeszcze dalej — ruiny domów. Jest ich dużo. Całe miasto. Poszukiwania nasze nie poszły więc na marne.”

W ten sposób dnia 26 lipca 1930 r. odkryte zostało zatopione miasto Chersones. Leży ono 10 do 12 m. pod poziomem morza. Po obserwacjach nurka na dno morskie spuścił się sam profesor Gryniwicz, który stwierdził, że

